

عنوان مقاله:

بررسی الگوی تحلیل گفتمان میشل فوکو و مباحث علم معانی

محل انتشار:

مجله متن شناسی ادب فارسی، دوره 10، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

فرزانه امیرپور - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، ایران

سیده مریم روضاتیان - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

تحلیل گفتمان برگرفته از گرایش‌های نوین زبان‌شناسی است و می‌کوشد روابط و احساسات نهفته در کلمات و درون متن را آشکار کند. این نظریه به‌طور مستقیم با تأثیرپذیرفتن از اندیشه میشل فوکو ایجاد شد و در متون ادبی به موضوعاتی فراتر مانند پیوند معنایی، نحو جملات، کنش‌های گفتاری، بافت، بسامد کنش‌ها و انواع جملات می‌پردازد. این پژوهش در پی آن است تا ثابت کند همه گزاره‌های تحلیل گفتمان با منشأ غربی در علم معانی فارسی نیز وجود دارد. به همین سبب در این پژوهش نامه‌های عاشقانه چهار منظومه غنایی برپایه الگوی تحلیل گفتمان بررسی و سپس با مباحث علم معانی تطبیق داده می‌شود. سبک نحوی جملات و کنش‌های گفتاری نامه‌های عاشقانه در هر چهار منظومه، رابطه مستقیمی با پیوست معنایی و بافت موقعیتی جملات دارد و با تغییر این بافت، سبک نحوی جملات و کنش‌های گفتاری نیز تغییر می‌کند. علم معانی بر اقتضای حال تأکید دارد و آن را شرط اصلی بلاغت می‌داند؛ با تطبیق کنش‌ها و سبک نحوی جملات با این علم روشن شد کنش‌های کلامی در نامه‌های عاشقانه کاملاً درست و بنابر اقتضای حال به کار رفته است.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان، میشل فوکو، علم معانی، نامه‌های عاشقانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182969>

